

Beste leden,

Op **dinsdag 11 december** vindt de 306de lezing plaats, getiteld: **'De zestiende-eeuwse cartograaf Jacob van Deventer, een man met een plan'**

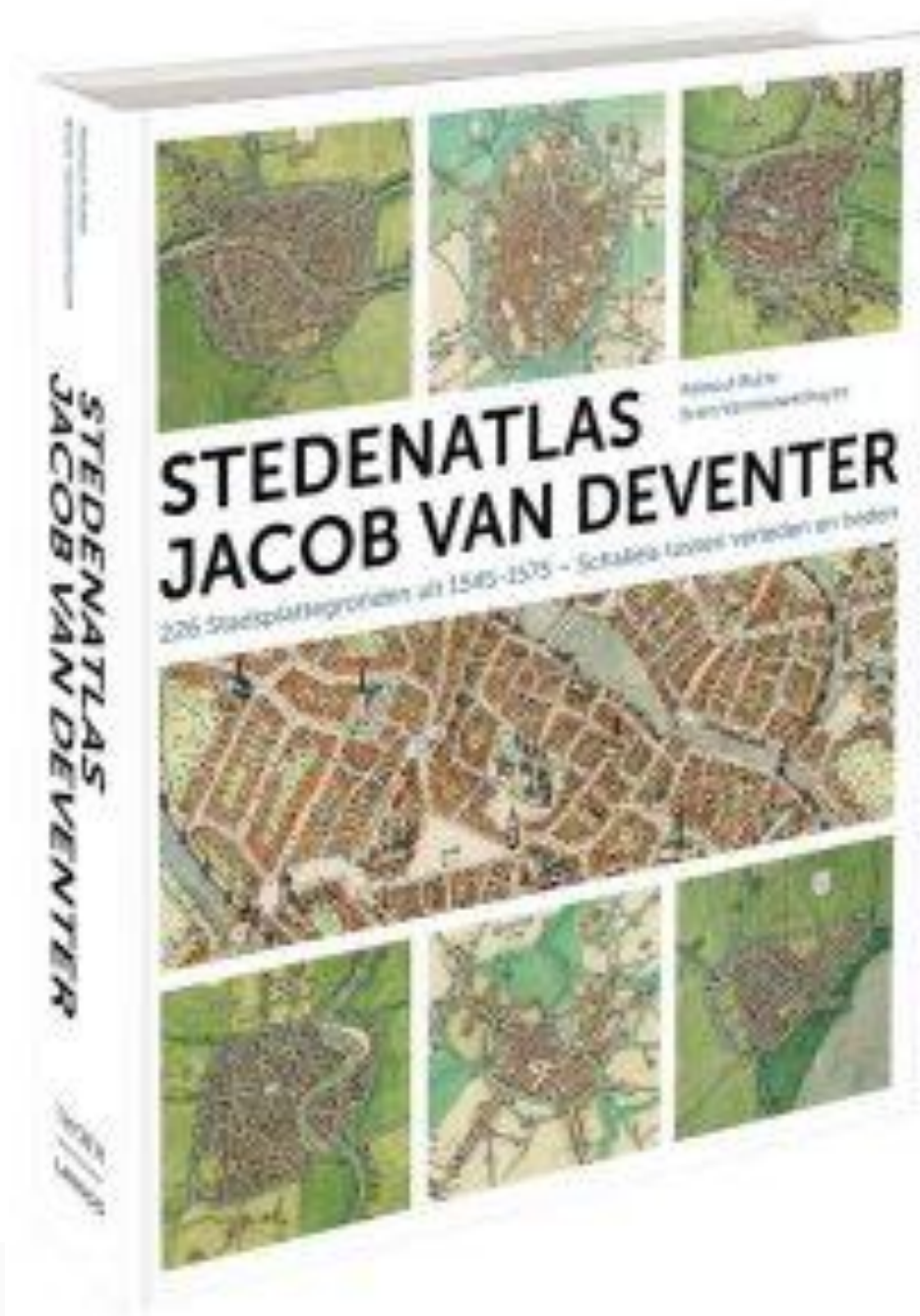
Halverwege de zestiende eeuw bracht Jacob van Deventer minstens 226 steden van de Lage Landen in kaart. Dat was een unieke en grootse prestatie: de man slaagde er niet alleen in om talloze steden – van Groningen in het noorden van Nederland tot Hesdin en Thionville in Noord-Frankrijk – te bezoeken, maar ook om van al die steden uiterst fraaie, uniforme en accurate plattegronden te tekenen. Voor vele steden is het overigens de oudst bewaarde kaart. Het zijn daarom onschatbare bronnen voor onderzoek naar de wordingsgeschiedenis en ruimtelijke structuur van onze historische steden en naar hun onmiddellijke omgeving.

Wie Jacob van Deventers kaarten echter ten volle wil benutten, moet in de huid kruipen van de cartograaf en trachten te begrijpen hoe en waarom hij dat immense stadscartografische project heeft uitgevoerd. Dat is niet evident, want er bestaan nog veel mysteries rond Van Deventer: een deel van de kaarten is nog steeds spoorloos, we weten niet precies hoe en wanneer hij de kaarten heeft gemaakt en ook zijn biografie vertoont nog vele hiaten. Er is al heel vaak gezegd en geschreven dat Jacob van Deventers stadspattemen militaire, zelfs geheime kaarten waren en dat de man haast geruisloos te werk ging. In deze lezing wordt dat beeld bijgesteld: er zal worden betoogd dat Jacob van Deventer mogelijk zelf het initiatief heeft genomen om de steden van de Lage Landen in kaart te brengen en dat hij beroep heeft gedaan op een uitgebreid netwerk van kennissen, vakgenoten, staatsmannen en lokale contactpersonen om de kaarten te realiseren.

De lezing is gebaseerd op het onderzoek dat werd gevoerd voor de publicatie van de Stedenatlas Jacob van Deventer. 226 stadspattemen uit 1545-1575. Schakels tussen verleden en heden (Uitgeverij Thoth 2018), waarin de originele kaarten voor het eerst samen zijn uitgegeven, geanalyseerd en vergeleken.

Prof. dr. – Bram Vannieuwenhuyze studeerde geschiedenis aan de Universiteit Gent en verdedigde er in 2008 een proefschrift over de ruimtelijke ontwikkeling van middeleeuws Brussel. Zijn interesse gaat uit naar stadsgeschiedenis en -morfologie, de historische cartografie en de landschapsgeschiedenis. In 2015 werd hij door de Stichting Cartographiae Historicae Cathedra aangesteld als bijzonder hoogleraar Historische Cartografie aan de Universiteit van Amsterdam. Daarnaast werkt hij regelmatig als freelance historicus voor Caldenberga.

Dr. Reinout Rutte (Roelofarendsveen 1972) is stads- en architectuurhistoricus. Hij promoveerde op Stedenpolitiek en stadsplanning in de Lage Landen (12de-13de eeuw) (Zutphen, 2002). Sinds 2004 werkt hij als docent en onderzoeker op de Faculteit Bouwkunde van de Technische Universiteit in Delft. Samen met Jaap Evert Abrahamse en een groep jonge onderzoekers maakte hij de Atlas van de verstedelijking in Nederland (Bussum/Delft, Nederlandse editie 2014, Engelse editie 2016). Recent verscheen de Stedenatlas Jacob van Deventer (Bussum/Tielt, 2018) die hij met Bram Vannieuwenhuyze samenstelde. Al vijftig jaar maakt Rutte dankbaar gebruik van Jacob van Deventers stadspattemen, die een onschatbare bron voor zijn onderzoek vormen.

Vanaf 19:00 is er de mogelijkheid om met leden te eten.

FLORIN, NOBELSTRAAT 2, UTRECHT | DINSDAG 11 DECEMBER 2018 | 20:00 UUR